

substantiated that in modern conditions the competitiveness of territories goes beyond the traditional economic interpretation and is transformed into the ability to ensure stability, security and continuity of functioning under the influence of extreme challenges. It is determined that the key factors of competitiveness are adaptability, institutional capacity of public authorities, the effectiveness of management decisions and the ability to mobilize resources. The impact of war on the territorial differentiation of development is analyzed, in particular, the displacement of economic activity, business relocation, migration processes and the change in the role of individual regions. The emphasis is on the importance of human capital, in particular, population retention, integration of internally displaced persons and the development of social infrastructure as factors of long-term competitiveness. The role of economic adaptation, support for entrepreneurship, the development of industrial parks and innovation clusters is considered. The importance of strategic planning based on sustainable development, smart specialization and "green" recovery is determined. The importance of international assistance, intermunicipal partnership and the use of modern digital management tools is substantiated. It is concluded that increasing the competitiveness of territories is a complex process based on the synergy of government, business and civil society, as well as on the ability of territories to quickly adapt, innovate and have a strategic vision of development.

Keywords: competitiveness of territories, martial law, regional development, territorial communities, public administration, resilience, human capital, post-crisis recovery, institutional capacity, economic adaptation, business relocation, sustainable development, smart specialization, international assistance, innovation clusters.

УДК 657:336.1:35.073.52

DOI 10.31521/978-617-7149-94-0-75

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗВІТНОСТІ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

Галкін В.В., старший викладач

Миколаївський національний аграрний університет

<https://orcid.org/0000-0003-4685-9630>

Анотація: Сучасні концептуальні підходи до розвитку інституцій бухгалтерського обліку, а також фінансової та бюджетної звітності суб'єктів державного сектору перебувають у стадії трансформації, спрямованої на гармонізацію з міжнародними стандартами обліку. З метою вдосконалення облікової системи у державному секторі впроваджено національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, які регламентують порядок ведення обліку та складання звітності.

Ключові слова: облік, звітність, державний сектор, стандарти.

Постановка проблеми. Слід зазначити, що суб'єкти державного сектору, зокрема бюджетні установи, здійснюють бухгалтерський облік відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, а також інших нормативно-правових актів. Організація та ведення обліку здійснюється у порядку, визначеному Міністерством фінансів України.

Виклад основного матеріалу досліджень. Звітність суб'єктів державного сектору поділяється на два основні види: фінансову та бюджетну.

Порядок формування, склад, структура, а також принципи підготовки та подання фінансової звітності визначаються Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності» [1], яке встановлює загальні вимоги до визнання та розкриття її елементів.

Бюджетна звітність являє собою систему узагальнених показників, що характеризують виконання кошторисів розпорядниками бюджетних коштів, рух грошових ресурсів та стан заборгованості за бюджетними програмами [2].

Бюджетні установи – це органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також створені ними організації, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів. Такі установи мають неприбутковий характер діяльності [3].

Фінансова звітність суб'єктів державного сектору подається до органів Державної казначейської служби відповідно до встановлених графіків, які визначаються у межах строків, передбачених чинним законодавством.

Звітним періодом для складання квартальної фінансової звітності є проміжок часу з 1 січня до останнього дня відповідного кварталу.

Річна фінансова звітність формується за бюджетний період, який триває один календарний рік – з 1 січня по 31 грудня включно, якщо інше не передбачено законодавством.

Фінансова звітність подається контролюючим органам державного сектору з обов'язковим підтвердженням органів Казначейства щодо відповідності її показників даним бухгалтерського обліку. Кожна сторінка звітності має бути завірена підписом відповідальної особи та, за необхідності, печаткою або штампом.

Контролюючі органи під час формування консолідованої річної фінансової звітності окремо включають звітність суб'єктів, що функціонують на тимчасово окупованих територіях або в районах проведення бойових дій.

Подання фінансової звітності супроводжується відповідним супровідним листом, у якому зазначається перелік поданих форм звітності та їх обсяг (кількість сторінок за кожною формою).

Окрім паперової форми, фінансова звітність також подається до органів Казначейства в електронному вигляді відповідно до вимог автоматизованих інформаційних систем Державної казначейської служби України [1].

Висновки. Розвиток інституцій обліку має удосконалювати облікову систему із урахуванням тимчасово окупованих територій та/або територій проведення антитерористичних операцій і сприяти достовірності фінансової та бюджетної звітності в державному секторі для забезпечення ефективності прийняття управлінських рішень у сфері державних фінансів.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2009 р. № 1541. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0103-10#Text>.

2. Про затвердження Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування : наказ Міністерства фінансів України від 24.01.2012 р. № 44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12#Text>.

3. Бюджетний кодекс України : закон України від 08.07.2010 № 2456-VI / Верховна рада України. 2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

Abstract: Modern conceptual approaches to the development of accounting institutions, as well as financial and budgetary reporting of public sector entities, are in the process of transformation, aimed at harmonization with international accounting standards. In order to improve the accounting system in the public sector, national accounting regulations (standards) have been introduced, which regulate the procedure for maintaining accounting records and preparing reports.

Key words: accounting, reporting, public sector, standards.

УДК 332.72:332.2(477)

DOI 10.31521/978-617-7149-94-0-76

ІНСТИТУЦІЙНА ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ СІЛЬГОСПЗЕМЕЛЬ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Горобченко О.А., канд. екон. наук

Миколаївський національний аграрний університет

<https://orcid.org/0000-0002-1449-7674>

Анотація: Досліджено інституційні трансформації ринку сільськогосподарських земель України в умовах воєнних та економічних викликів; обґрунтовано роль аграрно-ресурсного потенціалу, наслідки скасування мораторію та особливості сучасної моделі функціонування ринку землі; визначено ключові тенденції цінової динаміки, регіональної диференціації та перспективи розвитку ринку.

Ключові слова: ринок землі, сільгоспугіддя, земельна реформа, аграрний сектор, інституційні зміни, ціна, децентралізація.

Упродовж усього періоду державного суверенітету соціально-економічний розвиток України значною мірою визначається її унікальним аграрно-ресурсним потенціалом. Країна володіє одними з найбільших у Європі площ сільськогосподарських угідь та винятково родючими ґрунтами. Загальна площа території України становить близько 60 млн га, з яких 42,7 млн га (70,8%) припадає на сільськогосподарські угіддя, у тому числі 33 млн га – рілля. Для порівняння, площа ріллі у Франції становить 18 млн га, у Німеччині – 12 млн га, у Польщі – 11 млн га. Важливою конкурентною перевагою є наявність близько третини світових запасів чорноземів, що створює передумови для високої продуктивності аграрного виробництва. Додатковим чинником є вигідне географічне розташування України, яке забезпечує доступ до ключових продовольчих ринків Європи, Близького Сходу, Північної Африки та Азії.